

Uued arengud Euroopa Liidu keskkonnaõiguses

Britta Pärk

12. September 2014

Tallinn

www.sorainen.com

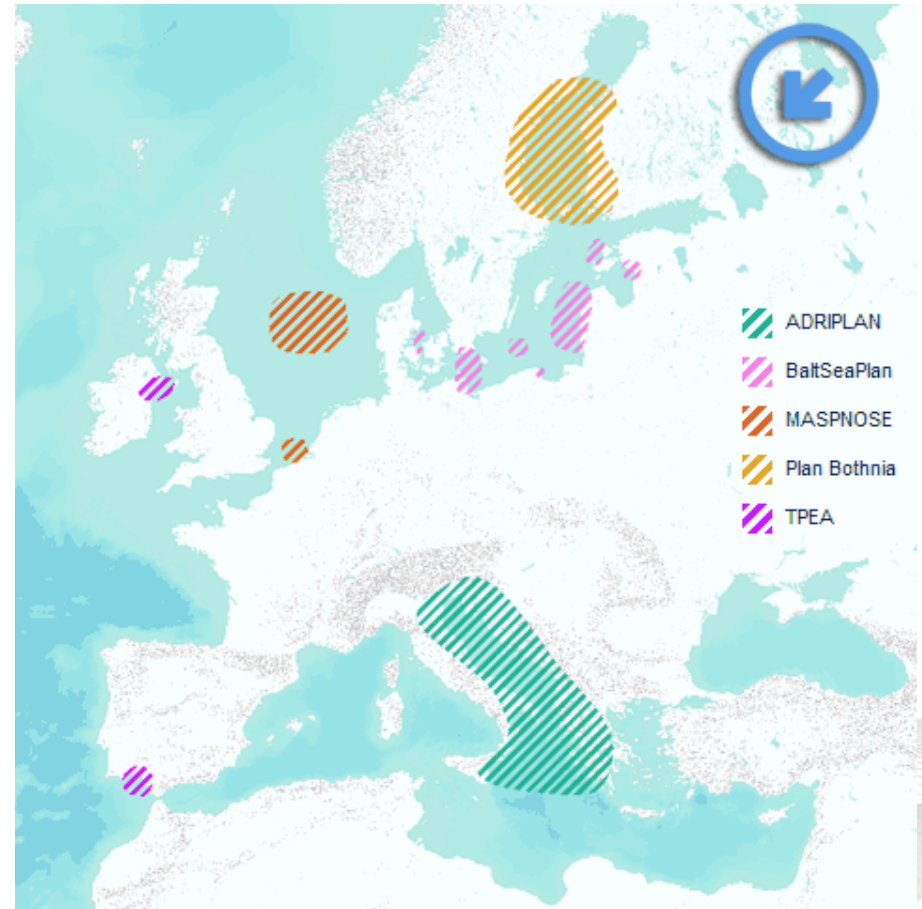
Sissejuhatus

- Planeeringuid puudutavad arengud
 - Mereala ruumilise planeerimise direktiiv
 - KMH direktiiv
 - Natura 2000 võrgustik
- Energiatõhusust puudutavad arengud
 - Ehitised
 - Tooted

Mereala ruumilise planeerimise direktiiv

- Euroopa Parlament võttis 23. juulil 2014 vastu **Mereala ruumilise planeerimise direktiivi**.
- Direktiivi peamine eesmärk on edendada mere ja rannikuga seotud tegevuse jätkusuutlikku kasvu ning mere- ja rannikuressursside säästvat kasutamist, luues raamistiku mereala ruumilise planeerimise tõhusaks rakendamiseks ELi vetes ja rannikualade integreeritud haldamiseks liikmesriikide rannikupiirkondades.

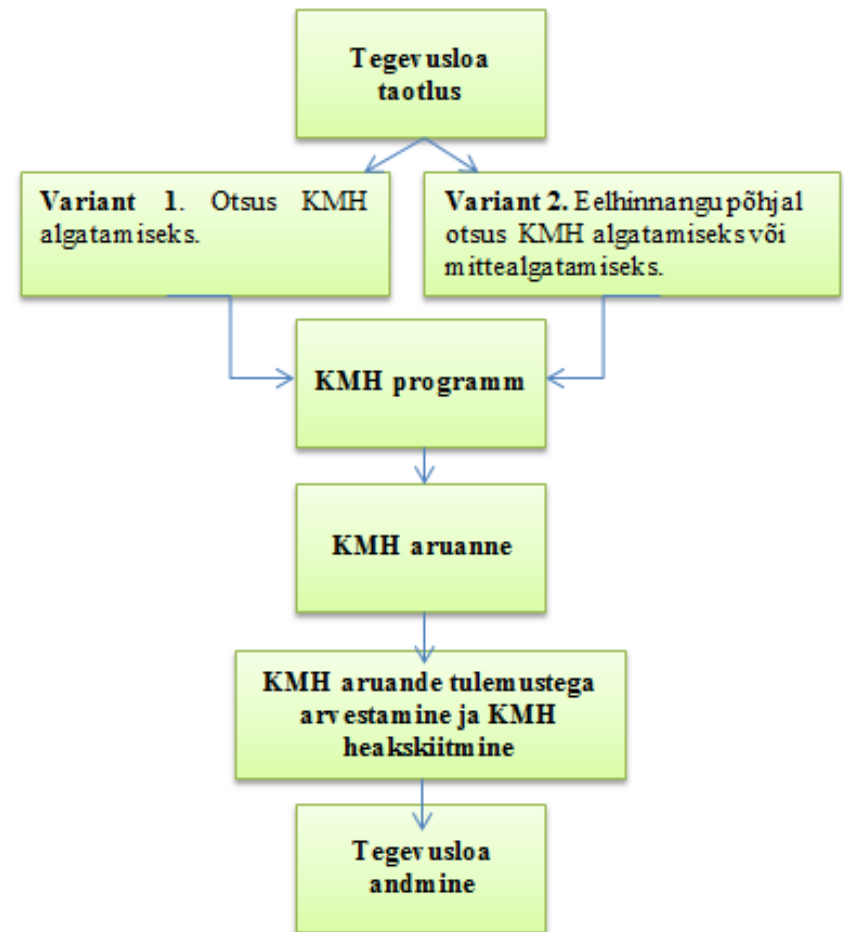
Mereala ruumilise direktiiviga kaasnevad olulisemad muudatused

- Direktiivi kohaldatakse mere- ja rannikualade suhtes.
- Mereala ruumiliste planeeringute koostamisel tuleb käsitleda järgnevaid tegevusi:
 - energiatootmise ning taastuvenergia tootmise rajatised;
 - nafta- ja gaasi tootmise kohad ja infrastruktuurid;
 - mereteed;
 - veealused kaablid ja torujuhtmed;
 - kalapüügipiirkonnad ja kalakasvanduste alad;
 - looduskaitsealad.
- Direktiivi kohaselt peavad merealade planeeringud valmima aastaks 2021.
 - Eestis direktiivi juba rakendatakse ning koostatakse merealade ruumilisi planeeringuid.
 - Planeerimisseaduse eelnõu kohaselt tuleb tegevuste kavandamisel merealal hakata lähtuma mereala planeeringust.

KMH direktiiv

- 15. mail 2014 jõustusid **KMH direktiivi 2011/92/EL** muudatused.
- Direktiivi eesmärk on olulise mõjuga riiklike ja eraprojektide (nt ehitusluba) mõjude hindamine enne neile loa andmist.
- Eestis: keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus (KeHJS)

KMH direktiiv ja sellega kaasnevad olulisemad muudatused (1)

- Liikmesriikidele antakse võimalus leevendada nõudeid taristuprojektide mõju hindamisele, mida kaasrahastatakse EL määrustega (nt Rail Baltic kiirraudtee).
- Muudatustega sätestatakse nõue, et KMH menetlus tuleb viia läbi ja tegevusluba anda **mõistliku aja** jooksul.
- Direktiiviga on seatud tähtajad avalikkusega konsulteerimiseks: **30 päeva- 60 päeva**
 - Eestis kehtib hetkel nii KMH programmile kui ka aruande väljapanekule miinimumtähtaeg 14 päeva.

KMH direktiiv ja sellega kaasnevad olulisemad muudatused (2)

- KMH aruanne peab hindama vaid **olulist mõju**.
- Uued teemavaldkonnad ja suurem rõhuasetus (nt jäätmekäitlus, maakasutus ja pinnase kaitse, kliima, õnnetuste oht).
- Alternatiivide hindamise kohustus ja meetmed **olulise kahjuliku mõju** seireks (näitajate liik ja seire kestus peavad olema proportsionaalsed).
- Direktiivi kohaselt on liikmesriikidel nõuete kehtestamise tähtajaks aega kolm aastat (tähtaeg 16. mai 2017).

Euroopa Kohtu otsus C-301/12

- Euroopa Kohus asus seisukohale, et põhjendatud juhul saab ala arvata välja Natura 2000 võrgustikust.
- Euroopa Kohus tegi 3. aprillil otsuse, kus vaidlusaluseks küsimuseks oli Natura 2000 võrgustikku kuuluv maatükk. Maaomaniku hinnangul ei vastanud ala enam Natura alade kriteeriumitele.
- Euroopa Kohus leidis otsuses, et ehkki loodusdirektiivis ei ole ühtki sätet, mis otseselt näeks ette võimaluse ala Natura võrgustikust väljaarvamiseks, lubab direktiiv ala väljaarvamist, kui see on **looduslikest arengutest tulenevalt õigustatud**. Kui Natura 2000 võrgustikku kuuluv ala ei ole enam kaitsmist väärt, tuleks alata selle **võrgustikust väljaarvamise menetlus**.
- Protseduur ala Natura võrgustikust väljaarvamiseks peab toimuma samamoodi nagu ala nimetamine Natura võrgustiku alaks

Õhusaaste ja kliimaga seotud arengud

- ELi juhid otsustasid 2007. aastal vähendada 2020. aastaks iga-aastast energiatarbimist Euroopa Liidus 20% võrra.
- 23. juulil avaldas Euroopa Komisjon energiatõhustust käsitleva teatise, mis sisaldab ettepanekut seada 2030. aastaks energiasäästu eesmärgiks 30% võrreldes olukorraga, kus energiasäästu meetmeid ei rakendata.
- Taastuvenergia osakaalu plaanitakse tõsta 20%-ni energiatootmise osakaalust.
- Eraldi eesmärgid ja meetmed ehitistele, toodetele, teenustele ja koostootmisele.

Õhusaaste ja kliimaga seotud arengud (ehitised)

- **Energiatõhususe direktiiv (2012/27/EL)** ja **direktiivi 2010/31/EÜ** ehitiste energiatõhususe kohta
- igal aastal alates 2014. aastast riiklike hoonete renoveerimine vähemalt 3% ulatuses, ning kõrge energiatõhususega hoonete, teenuste ja toodete ostmine.
- siseriiklike pikaajaliste strateegiate kehtestamine, et lõpptarbijad saaksid iga-aastast 1,5%-st energiasäästu.
- kohustuslike regulaarsete energiaauditite korraldamine suurettevõtetele.
- miinimumnõuete rakendamine uute hoonete energiatõhususe suhtes, liginullenergiahoonete rajamise kohustus.

Õhusaaste ja kliimaga seotud arengud (tooted)

- Uued nõuded seoses nn Ökodesaini direktiiviga (2009/125/EC).
- 1. septembril jõustusid EL määrusega nr 66/2014 kehtestatud nõuded, millega keelatakse ära liiga võimsate (> 1600 W) tolmuimejate ja föönide importimine ja tootmine.

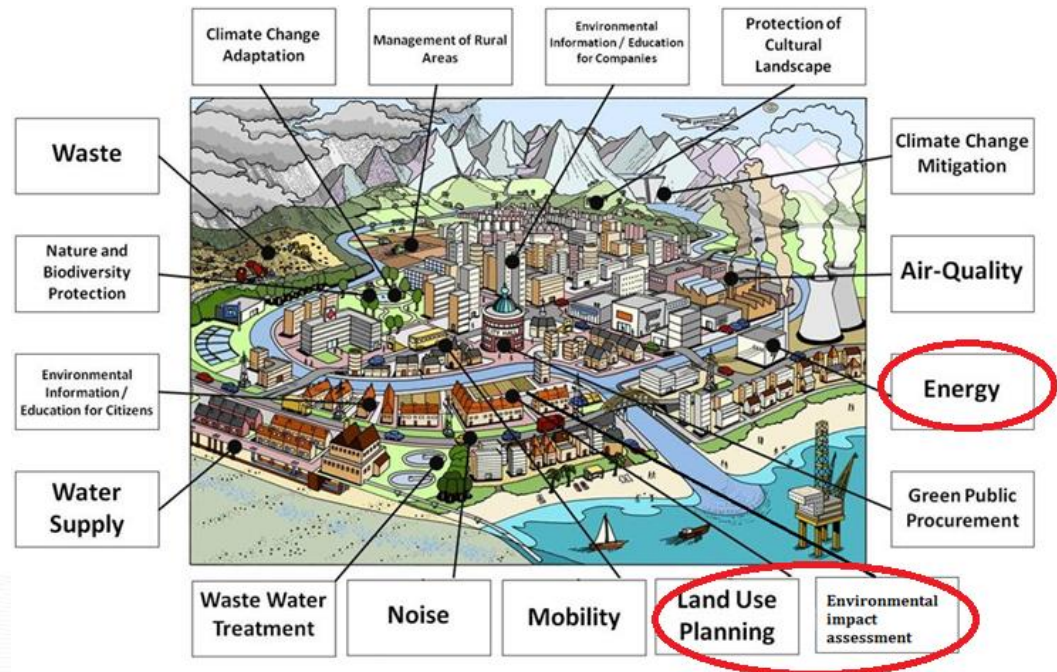

Kokkuvõtteks

EL keskkonnaõiguse areng on tormiline

- Uued eesmärgid
- Varasemalt vastuvõetud direktiivides sätestatud nõuete jõustumine

Tänaan!

Britta Pärk

Jurist

britta.park@sorainen.ee

EESTI

Pärnu mnt 15
10141 Tallinn
tel +372 6 400 900
estonia@sorainen.com

LÄTI

Kr. Valdemāra iela 21
LV-1010 Riia
tel +371 67 365 000
latvia@sorainen.com

LEEDU

Jogailos 4
LT-01116 Vilnius
tel +370 52 685 040
lithuania@sorainen.com

VALGEVENE

ul Nemiga 40
220004 Minsk
tel +375 17 306 2102
belarus@sorainen.com

www.sorainen.com